

положение. Да стои въ Саксония, за да запази съобщенията съ принца Хенриха, значило да допусне австрийците да взематъ Нейссе, да заематъ горня Силезия и да се затвърдятъ въ нея. А да се отдалечи отъ Елба, за да освободи Нейссе и да обезпечи горня Силезия, значило да даде възможностъ на Дауна, слѣдъ отдалечението на главната пруска армия отъ Елба, да задави, заедно съ армията на цвейбрюкенския херцогъ, малобройнитѣ сили на принца Хенриха, да заеме Саксония и Лузация и да си отвори пътя за Берлинъ. Въ тѣзи трудни обстоятелства Фридрихъ, като знаелъ, колко австрийците въобще и прѣдпазливия Даунъ особено скъпиха съобщенията съ магазините си въ тила и се бояли отъ дѣйствиата противъ тѣхъ, рѣшилъ съ маневриране противъ дѣсния флангъ, тила и съобщенията на Дауна съ Циттауските магазини, най напредъ безъ бой да го принуди да отстѣпи отъ Щолпенската позиция и да го отвлѣче отъ Елба и Саксония, а послѣ, въ случай на нужда, самъ да отиде да освободи Нейссе. Вслѣдствие на това, въ първите числа на октомврий той прѣдприелъ съ главните си сили едно флангово движение прѣзъ Ратенау (близо до Бишофсверда) къмъ Бауценъ, като испратилъ напредъ генерала Ретцова съ 15 баталиона и 35 ескадрона. Лаудонъ, който билъ расположенъ съ отряда си при Радебергъ и по този начинъ прѣграждалъ на пруската армия пътя за Бауценъ, билъ принуденъ отъ Ретцова да отстѣпи къмъ Щолпенъ. А Даунъ, като се боялъ за съобщенията си съ Циттауските и Габелските магазини и като видѣлъ, че пруските съ движениято си къмъ Бауценъ си отварятъ пътя за горня Силезия, дѣйствително отстѣпилъ (на 5 октомврий), както това искалъ и очаквалъ Фридрихъ, отъ Щолпенската си по-

зиция и заелъ (на 7 октомврий) нова при Китлицъ, близо до Лѣбау, съ дѣсния флангъ задъ планината Щромбергъ, а съ лѣвия задъ гористите Хохкирхенски височини. Планината Щромбергъ, която командвала надъ всичката околна мѣстностъ, била силно заета съ пѣхота и артиллерия.

Фридрихъ билъ почти увѣренъ, че Даунъ ще отстѣпи прѣзъ Циттау въ Бохемия. При всичко това, като испратилъ Ретцова по натагъкъ къмъ Вейссенбергъ, той тръгналъ (на 10 октомврий) отъ Бауценъ къмъ Хохкирхенъ и на твърдѣ близко разстояние отъ австрийците, почти подъ истрѣлитѣ имъ, заелъ позиция съ дѣсния флангъ къмъ Хохкирхенъ, а съ лѣвия къмъ Родевицъ и Лауске, тъй че бойната му линия съставлявала при Родевицъ входящъ жгълъ. На края на дѣсното крило, на височините прѣдъ Хохкирхенъ, били турени подъ жгълъ назадъ (en potence) 3 баталиона гренадери. Самото селение Хохкирхенъ било заето съ пѣхота, а прѣдъ лѣвото крило били издигнати укрѣпления и батареи. Расположението на пруската армия при Хохкирхенъ било незгодно 1-о за това, че австрийската позиция, съвсѣмъ закрыта отъ пруските отъ мѣстността и легките войски, командвала надъ пруската позиция, тъй че австрийците можали свободно да виждатъ и силата, и расположението на пруските войски,—и 2-о за това, че гористата мѣстностъ на дѣсния флангъ на пруската армия много способствувала за скрити обходни движения на австрийците и затруднявала на пруските да откриватъ тѣзи движения.

Фридрихъ скоро забѣлѣзалъ всички тѣзи недостатѣци и незгоди и въпрѣки увѣренността си въ прѣдпазливостта на Дауна, искалъ прѣзъ нощта на 14 сръбцу 15 октомврий да заеме друга позиция при Шепсъ,